

**ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა
დაცვის ევროპული კონვენციის
ოქმი 4**

სტრასბურგი, 16 სექტემბერი 1963

ქვემოთ ხელმოწერმა სახელმწიფოებმა, არიან რა ევროპის საბჭოს წევრები, გადაწყვიტეს რა მიიღონ კოლექტიური ზომები იმ უფლებათა და თავისუფლებათა დასაცავად, რომლებიც შეტანილი არიან რომში, 1950 წლის 4 ნოემბერს ხელმოწერილ ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა დაცვის ევროპის კონვენციის I ნაწილისა (შემდგომში ყველგან “კონვენცია”) და 1952 წლის 20 მარტს პარიზში ხელმოწერილი მისი პირველი ოქმის 1-დან მე-3 მუხლებში.

შეთანხმდნენ შემდეგ ზე:

მუხლი 1 - ვალის გადაუნდებლობისათვის დაპატიმრების აკრძალვა

არავის არ შეიძლება ჩამოერთვას თავისუფლება საკონტრაქტო ვალდებულებების შესრულების შეუძლებლობის საფუძველზე.

მუხლი 2 - გადაადგილების თავისუფლება

1. ყველას, ვინც კანონიერად იმყოფება სახელმწიფოს ტერიტორიაზე, აქვს ტერიტორიის ფარგლებში თავისუფალი გადაადგილებისა და საცხოვრებელი ადგილის არჩევის თავისუფლება.

2. ყველას აქვს ნებისმიერი ქვეყნის თავისუფალი დატოვების უფლება, მისი საკუთარის ჩათვლით.

3. აღნიშნულ უფლებებზე არ შეიძლება დაწესდეს რაიმე შეზღუდვა, იმათ გარდა, რომლებიც შეესაბამებიან კანონს და აუცილებლობას წარმოადგენენ დემოკრატიულ საზოგადოებაში ეროვნული უშიშროებისა და საზოგადოებრივი უსაფრთხოების ინტერესებიდან გამომდინარე, საზოგადოებრივი წესრიგის ხელშეწყობის, დანაშაულის აღმოფხვრის, ჯანმრთელობისა და ზნეობის და სხვათა უფლებების დასაცავად.

4. I პარაგრაფში ჩამოყალიბებული უფლებები განსაზღვრულ რეგონებში ასევე შეიძლება შეიზღუდოს კანონის შესაბამისად და ეს შეზღუდვები გამართლებული იქნას დემოკრატიულ სახელმწიფოში საზოგადოებრივი ინტერესებით.

მუხლი 3 - მოქალაქეთა გაძევების აკრძალვა

1. არავინ არ შეიძლება გაძევებულ იქნას იმ სახელმწიფოს ტერიტორიიდან, რომლის მოქალაქეც თავად არის, ინდივიდუალური თუ კოლექტიური ღონისძიებების მეშვეობით.

2. არავის არ შეიძლება ჩამოერთვას იმ ქვეყანაში შესვლის უფლება, რომლის მოქალაქეც თავად არის.

მუხლი 4 - უცხოელთა კოლექტიური გაძევების აკრძალვა

უცხოელთა კოლექტიური გაძევება აკრძალულია.

მუხლი 5 - ოქმის მოქმედება ტერიტორიებთან მიმართებაში

1. ყოველ მაღალ ხელშეკვეთულ მხარეს შეუძლია ამ ოქმის ხელმოწერის ან რატიფიკაციის დროს, ან შემდგომ ამისა გაუგზავნოს განცხადება ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს იმის თაობაზე, თუ რამდენად უზრუნველყოფს იგი წინამდებარე ოქმის დებულებების გავრცელებას განცხადებაში ჩამოთვლილ ტერიტორიებზე, რომელთა საერთაშორისო ურთიერთობებზეცაა იგი პასუხისმგებელი.
2. ყოველ მაღალ ხელშეკვეთულ მხარეს, რომელმაც გააკეთა წინა პინქტის შესაბამისი განცხადება, შეუძლია ნებისმიერ დროს განაცხადოს მანამდე გაკეთებული განცხადების შემცველი პირობების მიმართ გამოყენების შეჩერების შესახებ.
3. ამ მუხლის საფუძველზე გაკეთებული განცხადება ჩაითვლება კონვენციის 56-ე მუხლის 1 პუნქტის შესაბამისად გაკატებული განცხადებად.
4. იმ სახელწიფოთა ტერიტორიები, რომელთა მიმართაც წინამდებარე ოქმი გამოიყენება რატიფიკაციის ძალით და ის ტერიტორიები, რომელთა მიმართაც იგი გამოიყენება სახელმწიფოს მიერ ამ მუხლით გაკეთებული განცხადების ძალით, განიხილება ცალ-ცალკე ტერიტორიებად ამ ოქმის მე-2 და მე-3 მუხლების გამოყენებისას.
5. ნებისმიერ სახელმწიფოს, რომელმაც გააკეთა განცხადება ამ მუხლის 1-ლი ან მე-2 პარაგრაფების მიხედვით, შემდგომში ნებისმიერ დროს შეუძლია განაცხადოს მისი ერთი ან მეტი ტერიტორიების სახელით, რომ იგი აღიარებს სასამართლოს კომპეტენციას მიიღოს განაცხადები ფიზიკური პირების, არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და ფიზიკურ პირთა ჯგუფებისაგან ამ ოქმის პირველიდან მეოთხე მუხლებთან მიმართებაში, როგორც ეს განსაზღვრულია კონვენციის 34-ე მუხლით.

მუხლი 6 - კონვენციასთან მიმართება

მაღალი ხელშეკვეთული მხარეები განიხილავენ ამ ოქმის 1-დან 5-მდე მუხლებს, როგორც კონვენციის დამატებით დებულებებს და კონვენციის ყველა მუხლები გამოიყენება შესაბამისად.

მუხლი 7 - ხელის მოწერა და რატიფიკაცია

1. ეს ოქმი ღიაა ხელმოსაწერად ევროპის საბჭოს იმ წევრებისათვის, რომლებმაც ხელი მოაწერეს კონვენციას; იგი შეიძლება რატიფიცირებული იქნას კონვენციის რატიფიკაციისთანავე ან ამის შემდგომ. იგი ძალაში შევა 5 სარატიფიკაციო სიგელის შესანახად ჩაბარებისთანავე. რაც შეეხება სახელმწიფოს, რომელმაც მოგვიანებით მოაწერა ხელი ოქმს და მოახდინა მისი რატიფიცირება, მისთვის ოქმი ძალაში შედის სარატიფიკაციო სიგელის შესანახად ჩაბარების თარიღიდან.
 2. სარატიფიკაციო სიგელები გადაეცემა ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს, რომელიც ყველა წევრს შეატყობინებს იმ სახელმწიფოთა სახელებს, რომლებმაც, გააკეთეს რატიფიკაცია.
- ამის დასტურად ქვემოთ ხელმომწერებმა, რომლებიც სათანადოდ იყვნენ უფლებამოსილნი, ხელი მოაწერეს წინამდებარე ოქმს.

შესრულებულია სტრასბურგში 1963 წლის 16 სექტემბერს ინგლისურ და ფრანგულ ენებზე ერთ ვერსიულად, რომელიც ინახება ევროპის საბჭოს არქივში; ამასთან ორივე ტექსტს აქვს თანაბარი ძალა. ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი უგზავნის დამოწმებულ ასლებს თითოეულ წევრს.